

Yağmur Eylül DÖNMEZ
Dr., yagmureyluldonmez@gmail.com, Ankara - Türkiye
ORCID: 0000-0003-0883-5478

Özengen Eğitim Alan Piyano Öğrencilerinin Deprem Sonrası Çalgıya Ulaşım Sorununun Oluşturduğu Etkiler: Malatya Örnekleme

Özet

Bu araştırma 06.02.2023 Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan merkez üslü depremlerin ardından Malatya bölgesinde özengen eğitim alan piyano öğrencilerinin enstrüman kayıplarının ve enstrümana ulaşım sorunlarının yaratmış olduğu etkileri irdelemeyi hedeflemektedir. Araştırmada betimsel analiz, durum çalışması ve görüşme yöntemlerinden istifade edilerek, özengen piyano eğitimi alan öğrencilerinin ve velilerin karşılaştıkları psiko-sosyal durum ve kaygı durumlarını ayrıntılı olarak ele almayı amaçlamaktadır.

Araştırma sonuçlarının bazılarında söz edilecek olunursa, yaşanan can ve mal kayıplarının haricinde enstrümanlarının kaybı ve ulaşım sorunu yaşamakta olan öğrencilerin psiko-sosyal durumları üzerinde olumsuz etkiler bırakabildiği, öğrencilerin kendilerini müzikle ifade edebilmelerinin bu süreç içerisinde ciddi oranda sekteye uğramış olduğu, farklı şehirlere sığınma ve eğitim almaya giden öğrencilerin duygu ve düşüncelerinin ifadesinde müzikten istifade edebildiği ve bu yolla yaşatları ve alışmaya çalışmakta oldukları yeni çevreye uyum yakalayabilmede önemli bir unsur olabildiği saptanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Özengen Eğitim, Özengen Piyano Eğitimi, Deprem, psiko-sosyal etki.

The Effects Of Piano Students Taking Özengen Education After Earthquake Instrument Losses: The Sample Of Malatya

Abstract

This research aims to examine the effects of instrument losses of piano students who received private education in Malatya region after 06.02.2023 Kahramanmaraş, Pazarcık and Elbistan epicenter earthquakes. In the research, psycho-social situations and anxieties faced by the students and their parents who are taking piano education are discussed in detail by using descriptive analysis, case study and interview methods.

If we talk about some of the results of the research, apart from the loss of life and property, the loss of instruments and the inaccessibility of the students can have negative effects on their psycho-social situations, the students' ability to express themselves through music is seriously interrupted during this process, the feelings and emotions of the students who go to different cities for shelter and education. It is determined that he can benefit from music in the expression of his thoughts and in this way, it can be an important factor in adapting to his peers and the new environment they are trying to get used to.

Keywords: Music, Özengen Education, Özengen Piano Education, Earthquake, psycho-social impact.

1. Giriş

1.1. Özengen Müzik Eğitimi Kavramı

İnsanoğlu, duygularını ifade ederken, sanat olarak adlandırdığımız çok çeşitli anlatım biçimlerini kullanmaya gelmiştir. Müzik sanatı da bu ifade biçimlerinin en çok tercih edilenlerinden biri olmuştur. Bu sebeptendir ki, müzik

yapabilme yeteneği bu alana ilgi duyan bireylerin vazgeçilmez bir arzusu durumundadır (İmik-Dönmez, 2017). Latince aşk (amo) kelimesinden gelmekte olduğu bilinen amatör kavramından yola çıkarak müziğe sevgiyle bağlanmış olan kişilerin bu ruh ve yaklaşımı benimseyerek yola çıktıkları hobi faaliyetlerini özengen eğitim olarak tanımlamak mümkündür. Tarihsel süreç içerisinde özengen müzik eğitime bakıldığında geçmişten günümüze Türk hükümdarları da dahil olmak üzere özengen müzik anlamında pek çok besteci, icra ve nazari çalışmalara imza atılmış olduğu gözlemlenmektedir.

Ürün (2015), özengen müzik eğitimini; bireylerin, ilgi ve istekleri doğrultusunda, yetenekleri ne olursa olsun bir zevki ve tatmini amaçlayan, buldukları seviyeyi de ileriye taşımalarını hedefleyen bir müzik eğitim türüdür olarak açıklamaktadır. Uçan (2005) ise; özengen müzik eğitimi, öğrenmeye istekli olan bireylere zevk ve doyum sağlamak için gerekli müziksel davranışları kazandırmayı amaçlamakta olduğunu ifade etmektedir. Her düzeyde olabileceğini ve seçmeli bir olgu olduğunu vurgularken, örgün eğitim içinde ise eğitsel kol çalışmaları ile seçmeli ses ve çalgı toplulukları ile bireysel ve toplu müzik kursları ile gerçekleştirilebileceğini savunmaktadır.

Özengen eğitim veren kuruluşlar olarak kurslar ve özel dersler örnek olarak gösterilebilmektedir. Özengen müzik eğitimi amatör bireylerin gerekli müzik eğitimini tamamlayabilmelerini ve çalışma yoğunluğunun getirebileceği stres yükünü azaltabilecek bir alan olarak hedeflenebilmektedir. Bu yaklaşımdan ötürü Akbulut (1999), müzik eğitimi sürecinde çalgı eğitiminin oldukça önemli bir basamağı teşkil ettiği söyleyerek, çalgı eğitiminin, öğrencilerin müziksel yaşantılarını biçimlendirmekte olduğunu ve müziksel bilgi, beceri, yetenek ve zevklerini geliştirme olanağı verebilmekte olduğunu ifade etmektedir. Günümüzde özengen çalgı eğitiminin ülkemizin özellikle büyük kentlerinde oldukça yaygınlaşmış olduğu ve yaygın olarak piyano çalgısının tercih edilmekte olduğu düşünülmektedir. Bu sürecin ise bir çalgı çalma isteğiyle çeşitli resmi ya da özel müzik eğitimi merkezlerine başvurulması ve talep edilen çalgı eğitimine başlanması ile ilk adım atmaktadırlar. Bu talep kimi zaman profesyonel müzisyenliğe evrilebilirken, kimi zaman ise ekonomik veya sosyo-kültürel durumlar neticesinde kısa sürede sonlanabilmektedir.

1.2. Deprem Kavramı ve 6 Şubat 2023 Kahraman Maraş Merkez Üssü Deprem Felaketi

Türkiye'nin, deprem kuşakları üzerinde bulunan bir coğrafyada üzerinde olduğu, tarih boyunca birçok yıkıcı deprem meydana gelmiş olduğu, bu depremlerde, can ve mal kayıpların yaşanmış olduğu bilinmektedir.

Anadolu'nun İslamlaşmasından bu yana atalarımız Kuzey Anadolu ve Doğu Anadolu fay hatları üzerinde binlerce insanın ölümüne sebep olan büyük deprem felaketleri yaşanmıştır. Yaşanılan deprem felaketlerinin nerede, nasıl olacağı önceden kestirilememesi nedeniyle büyük tabii afetler olmaları ve adeta kıyameti andırmalarından dolayı "Kıyamet-i suğra" (küçük kıyamet) olarak tanımlanmasına sebep olduğu gözlemlenmektedir (Yakupoglu,2016).

Afetleri genelde fiziksel alt yapının üst yapıda önemli değişmelere yol açarak risk ya da tehlike oluşumları olarak tanımlayabilmek mümkündür. Özel de ise afet, doğal ve doğal olmayan bir olay sonucunda çok sayıda insanın yaralanması ya da ölmesi veya mal ve mülkün zarar görmesi olarak değerlendirilebilmektedir (Kasapoğlu- Ecevit, 2001).

Deprem ise beklenmeyen bir zamanda meydana gelen, bireysel veya toplumsal zarara yol açan ve can ya da mal kayıpları, yaralanmalar ve yapısal hasarlar gibi tahriplerle ölçülmesi olarak tanımlanmaktadır (Nabil- Anastasia, 2004).

Yakupoglu (2016), tarih kanyaklarında Kıyamet-i suğra tanımlamasıyla yer almış 1509 İstanbul depreminin ilk kayıtlardan biri olduğunu ifade etmektedir. Bu deprem Sultan II. Beyazıt'ın döneminde meydana gelmiş olduğu, binin üzerinde evi yerle bir olduğu, beş bin kişinin yaşamını yitirmiş olduğu, Fatih Camii'nin kubbesinin çökmüş, Eğrikapı ve Yenikapı arasında bulunan surların yıkılmış olduğu, ayrıca yüzden fazla cami ve mescidin de dönemde harap olduğu ifade edilmektedir. Ek olarak 1800'lü yıllarda Doğu Anadolu faylarının aktif olduğu, 1939 senesinde Erzincan, 1999 senesinde Marmara- İstanbul, 2011 senesinde Van, 2020 senesinde Elâzığ depremlerinin, son olarak 6 Şubat 2023

tarihinde Kahramanmaraş merkez üssü iki deprem yaşanmış olduğu ve elli bin üzerinde insanımızın hayatını kaybettiği milyonlarca insanı etkilemiş olduğu bilinmektedir.

Yapılmış olan araştırmalardan yola çıkarak ülkemiz tektonik konumundan ötürü aktif fay ve fay zonlarının etkisi altında olduğu ve fayların oluşum tarihlerinden günümüze kadar birçok büyük deprem üretmiş ve çok sayıda can ve mal kaybına neden olmuş oldukları bilinmektedir. Yaşanmış olan bu olumsuz durumlar mevcut sosyal düzen bozukluklarına, toplum üzerinde korku ve kaygı bozuklukları oluşumları gibi psiko-sosyal sorunlara yol açmış veya açabileceği düşünülmektedir. Bu sebeple, bir bölgedeki deprem riskinin bilinmesi ve buna uygun önlemlerin alınabilmesi, depremlerin doğurabileceği can ve mal kaybını en aza indirgenebilmesinde önemli bir etmen olabileceği düşüncesini kuvvetlendirmektedir.

1.3. Araştırmanın Amacı

Araştırma Malatya örneklemini üzerinden bölgede yaşanmış olan depremlerin ardından can ve mal kayıplarının haricinde özengen piyano eğitimi almakta olan öğrencilerin çalgı kayıpları ve ulaşımındaki sıkıntılarının öğrenciler üzerinde yaratmış olduğu psiko-sosyal durumların tespiti bu araştırmanın temel amacını hedeflemektedir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma bölgelerinde yaşanmış olan depremlerin ardından can ve mal kayıplarının haricinde enstrümanlarının kaybı ve ulaşım sorunu yaşamakta olan öğrencilerin psiko-sosyal durumları üzerinde olumsuz etkileri anlamlandırabilmesi ve il örneklemini alınarak sorunların tespit edilebilmesi bakımından önem arz etmektedir.

2. Yöntem

Araştırma 06.02.2023 Kahramanmaraş Pazarcık ve Elbistan merkez üslü depremlerin ardından özengen eğitim alan piyano öğrencilerinin enstrüman kayıplarının ve enstrümana ulaşım sorunlarının yaratmış olduğu etkileri tanımlayabilmek adına evreni depremden etkilenmiş iller, örneklemini ise Malatya ili olarak belirlenmiştir. Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden durum/vaka çalışmasından istifade edilmiştir. Creswell, (2007, s.73)'e göre "durum çalışmasında araştırmacı çeşitli kaynaklar yoluyla (örn. gözlem, görüşme, görüntülü-sesli materyaller, belgeler ve raporlar) ayrıntılı ve derinlemesine veri toplamak suretiyle sınırlı bir sistemi (vakayı, durumu) ya da birden çok sınırlı sistemi (vakalar, durumlar) uzun soluklu bir şekilde inceler ve bir vaka/durum betimlemesi yapar ve vakayla ilgili ulaştığı temaları raporlaştırır". Olarak ifade edilmektedir. Glesne (2012) ise; "Nitel araştırmada durum çalışması, bir olayın yoğun bir şekilde çalışılmasıyla ilgilidir. Ama "durum"un anlamı bir bireyden bir köy halkına ya da bir olaydan, belirli bir programın uygulanması gibi, bir dizi işleme göre değişebilir." Şeklinde ifade etmiştir.

Araştırma verilerinin elde edilmesinde ise görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Durum çalışmasında, araştırılan durum ya da durumların uzun soluklu ve derinlemesine incelenebilmesi için araştırmacının çeşitli kaynaklar yoluyla (örn. gözlem, görüşme, görüntülü-sesli materyaller, belgeler ve raporlar) ayrıntılı ve derinlemesine veri toplaması beklenir (Creswell, 2007, s.73). Malatya ilinde ikamet eden kurs merkezlerinde veya özel ders olarak piyano eğitimi almakta ve evlerinde piyanoya sahip olan 50 öğrenci aileleri ile kişisel görüşme yapılmıştır. Yaşanılan felaketten ötürü öğrenci ve velilerin daha fazla durum ve şartlardan etkilenmemeleri adına isimlerine araştırma içerisinde yer verilmemiştir.

3. Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma kapsamında Malatya ilinde ikamet eden, kurs merkezlerinde veya özel derslerle piyano eğitimi almakta olan 50 öğrencinin aileleri ile yapılmış kişisel görüşmeler ve bu görüşmelerin bulgularına yer verilmektedir. Yaşanılan deprem felaketi sebebiyle ailelerin daha fazla durum ve şartlardan olumsuz etkilenmemeleri için, aileler ile yapılan kişisel görüşme tarihlerine göre numaralandırılarak, deprem sonrası yaşadıkları sorunların, piyanoya ulaşamama durumunun çocukları üzerinde yaratmış olduğu etkilerin neler olduğu, geçici süreli farklı şehirlere

taşınma durumu var ise, gittikleri şehirlerde çocuklarının misafir okullarda piyano çalgısına ulaşabilme-oryantasyon sürecinde neler yaşadıkları ve geçirilen süreç içerisinde kendilerinin ifade etmek istedikleri ayrıca bir husus var olup olmadığı soruları yöneltilmiştir.

Yapılan görüşmelerde deprem sonrasında ailelerin büyük bir oranda evlerinin ağır ve orta hasarlı tespit edilmiş olduğu ancak bu durumun itiraz süreçleri ve prosedürleri sebebiyle Malatya ilini belli bir süre ile terk etmiş oldukları, deprem felaketinin olumsuz sonuçlarından biri karşımıza çıkmaktadır. Görüşme yapılan ailelerin tamamın çocuklarının eğitimlerini farklı şehirde sürdürebilmesini sağlamış olduğu saptanmıştır. 3, 5, 27, 32, 41, 43 ve 50 numaralı aileler iş durumları sebebiyle sadece çocuklarının eğitiminin ve özengen eğitimlerinin aksamadan devam edebilmesi adına farklı aile büyüklerinin yaşadıkları illere gönderdiklerini kendilerinin ise Malatya'da bulduklarını ifade etmişlerdir.

27 numaralı aile yaşamış oldukları durumu şu şekilde ifade etmektedir. *“Eşim ve ben sağlık personeli olduğumuz için hastaneden ayrılamadık ancak piyano eğitimi alan iki evladımı annemin yanına göndererek, kendi okudukları okulun o ildeki şubesinde devam ettiriyoruz. Bizim için kesinlikle çok zor oldu bu kararı almak ancak yaşadığımız felaket, üzerine bitmeyen sarsıntılar, ev hasar durumu ve çalışmak zorunda olmamız bizi bu karara mecbur bıraktı. Çocuklarımızı çok özliyorum ancak onların güvende olduklarını ve günlük rutinlerinin devam edebildiğini bilmek bile benim için en büyük teselli.”* (Aile 27, Kişisel görüşme, 30.03.2023).

1, 8, 12, 13, 24, 26, 35, 38, 46, ve 48 numaralı ailelerde ise bir ebeveyninin çocukları ile farklı bir şehirde yaşamakta olduğu diğer ebeveyninin ise, iş durumu sebebiyle Malatya'da ikamet etmeye devam etmek zorunda kaldığını ifade etmişlerdir.

Bir ebeveyninden ayrı yaşamak zorunda kalan 46 numaralı aile, kişisel görüşmede durumu şu şekilde ifade etmektedir; *“Eşim ve ben devlet memuruyuz bizim rapor alarak, çocuklarımızın başında en azından birimizin durması gerektiğine karar verdik. Çünkü yaşanan bu süreçte çocuklarımızın psikolojik durumunu düşünmemiz gerekiyordu.”* (Aile 46, Kişisel görüşme, 03.05.2023). Buradan hareketle çocuklarına özengen piyano eğitimi aldirmakta olan ailelerin, çocuklarının eğitimlerinin aksamaması adına ve güvenli bir ortamda hayatlarını sürdürebilmeleri için ciddi fedakarlık göstermiş olduklarını söylemek mümkündür. Ciddi bir oranda taşınma kararı alınmış olduğu, birçok ailenin çocuklarından ayrı kalma pahasına eğitimlerine devam edebilmelerinin ve psiko sosyal durum önceliğinin bilincinde karar alabildikleri düşünülmektedir.

Yapılan görüşmeler içerisinde ev hasar durumlarının öğrencilerin çalgılarını kaybetme ve ulaşamama sorunlarını ise 22 numaralı aile *“Bizim evimiz az hasarlı tespit edildi ancak deprem günü yaşadıklarımızın şokuyla ve çocuklarımızın psikolojik durumlarının daha fazla etkilenmemesi adına farklı şehirde yaşayan aile büyüklerimizin yanına bir süreliğine yerleşme kararı aldık. Üç çocuğumuzdan en büyüğü üç senedir özengen piyano eğitimi almakta. Biz normal bir hobisi olduğunu düşünürken, piyanonun kızımızın en büyük tutkusu olduğunu bu acı günlerde fark ettik. Deprem sonrası apar topar araçla çıktığımız için yol üzerindeki şehirlerden birinde bir alışveriş merkezinde çocuklara çorap ve üst almak için girdik. Düşünün o kadar perişan bir halde şehri terk ettik. AVM içerisinde gelen piyano sesiyle kızım birden bizden ayrılıp koşarak sesin olduğu yöne ilerledi. Tek yapabildiğim o anda peşinden yetişebilmek için koşmak oldu. Bir süre koştuktan sonra basamaklara piyano görünümü verilmiş ve her adımda bir nota çalan bir düzeneği fark edince, basamaklara oturup ağlamaya başladı. Ben bir daha piyano çalabilecek miyim? Peki piyanom kırılmış mıdır? Benimki kırıldıysa kesin öğretmenimin piyanosu da kırılmıştır. Bir daha öğretmenimle hiç çalamam değil mi? İnanın hiçbirinin cevabını veremedim.”* (Aile 22, Kişisel görüşme, 28.03.2023).

34 numaralı aile ise, *“Evimize ağır hasar verildi iki kez. Ancak sitemizde komşularımız duruma itiraz süreci başlattığı için belirsizlik durumu hakim. Bu durum eşyalarımızı taşıyıp taşımama hususunda bizde de bir tedirginlik oluşturdu. Daha düşük bir hasar seviyesine gelirse koca evi iki kez mi taşıyacağız? Bekleme kararı aldık ancak oğlum*

sürekli anne piyanom çıkamaz değil mi? Bana tekrar bir piyano alam mıyız? Babamla konuşsak mı? Eminim kiralık ev gibi kiralık piyano da vardır. Diye bize durmadan sorular yöneltiyor.” (Aile 34, Kişisel görüşme, 25.04.2023).

15,17, 20, 21, 25, 27, 28, 29 ve 31 numaralı aileler çocuklarının misafir okullarında 18 Mart etkinliğinde sahnede piyano çaldıklarını belirtmiştir. Misafir olarak nakil aldıkları okullarda ilk etapta çocuklarının doğu ilinden gelmesi yanlış algısı nedeniyle piyano çalma becerisine inanılmadığı daha sonrasında ise yeteneklerinin ortaya çıkması, birçok aktivitede yaşanan felaketin olumsuz etkilerinin de atlatılabilmesi adına, çocuklarının törenlerde aktif görev almasının sağlandığı ifade edilmiştir.

17 numaralı aile Malatya’da fen lisesi okuyan kızlarının, Ankara ilinde nakil aldıkları okulda da piyano bulunmasının kendilerinde yaratmış olduğu etkiyi ve 18 Mart etkinliğini şu sözlerle ifade etmektedir. *“Kızımızın akademik başarısı kadar piyanoya olan ilgisi sebebiyle yaklaşık olarak 5 senedir özel piyano dersi aldırıyorduk. Deprem sonrası evimizin hasar durumu belirsizliği sebebiyle tek parça eşyamızı alamadan Ankara’ya taşındık. Burada başlattığımız okulda kızım piyanoyu görünce başına geçip özlemlerle ve göz yaşlarına hakim olamadan piyano çalmış. Okul müzik öğretmeni bu durumdan çok etkilenmiş. İnanamaz şekilde özel ders ile bu denli ileri seviye öğrenemeyeceğini, Malatya’da yarı zamanlı konservatuvar var olduğunu düşündürecek bir performans sergilediğini ifade etmiş. O gün kızımda, her şey için içinde yeniden bir umudun varlığını hissettim. 18 Mart etkinliğinde yaklaşık olarak altı eser çaldı. Bağlama çalan arkadaşlarına ayrıca eşlik yaptı. İzlerken yaşadığım gurur ve yürek burukluğunu tarif edemem. Yavrum hiç çalışmadan, prova yapmadan, kafasında onca belirsizlik hakimken, kendinden emin bir şekilde piyanonun başındaydı. Daha bir buçuk ay öncesi kendi piyanosuyla pratik yaparken, şimdi hiç bilmediği bir şehirde, tanımadığı arkadaşlarına piyano çalıyordu...”*

29 numaralı ailenin deprem sonrası çocuklarının piyanoya ulaşımında ilk etapta okulun daha sonrasında ise Malatya’dan temelli taşınma kararı aldıkları, aldıktan sonra kendi piyanolarına erişmiş olduklarını şu şekilde ifade etmektedir. *“Deprem sonrasında evin hasar tespit durumunu beklemeden çocuklarımızın geleceği için taşınma kararı aldık. Evlatlarımızın eğitimi ve düzenlerinin aksamaması bir anne baba olarak bizim önceliğimiz, her zaman onlar için yaşıyoruz. Kendi memleketim olan Aydın’a yerleştik ve çocuklarım Malatya’da eğitim aldıkları okulun burada bulunan şubesine naklini yaptırдыm. Küçük oğlum yaklaşık olarak iki buçuk senedir piyano eğitimi almakta. Okulunda kendisi gibi piyano çalabilen arkadaşlarının çok daha uzun sürelerde aynı seviyede eser çalabildiklerini öğrendiğimde inanın o doğu algısının şaşkınlığını ben de yaşadım. Ya biz bulunduğumuz yeri çok küçümsüyormuşuz ya da Batı şartlarını gözümüzde fazla büyütüyoruz, bilemiyorum. Kendi çocuğum olduğu için övmek değil ama piyano çalma başarısı okula başladıktan iki hafta sonrasında tüm okulun tanınması ile sonuçlandı diyebilirim. Bu başarı ona özgüven ve bizlere büyük gurur verdi.”*

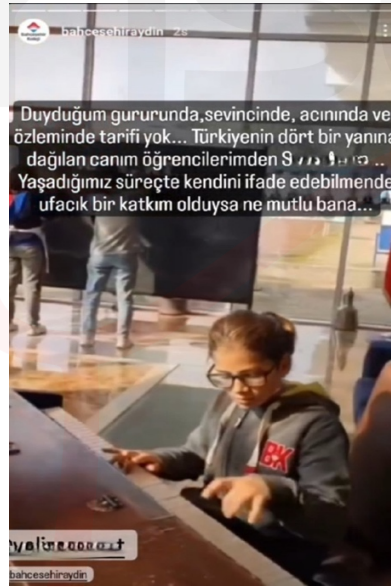
29 numaralı aile araştırma için 18 Mart etkinliğinden resimleri paylaşmıştır. İlk resim, oğlunun okul müzik ekibinin bir üyesi olduğu, ikincisi ise Malatya’da özel ders veren öğretmene gönderdikleri videonun sonrası, öğretmenin sosyal medya hesabında paylaştığı daha sonrasında ise yeni okulunun, öğretmenin notu ile paylaştığı resim olmuştur.

Görsel 1. 29 numaralı aileye ait 18 Mart okul müzik ekibi paylaşımı

29 numaralı aile, Malatya’da eğitim aldıkları öğretmenin paylaşımı için “Öğretmenimizle iletişimimizi hiç kesmemiştik. 18 Mart etkinliğinde piyano performansını paylaşarak, öğretmenimize “Emekleriniz boşuna gitmedi. Artık Türkiye’nin her bir köşesinde öğrencileriniz sizin eserleriniz olarak yetişecekler.” yazarak göndermişim. Öğretmenimiz de sosyal medya hesabında yeni okulumuzu etiketleyerek videodan bir kare ve o dokunaklı notuyla paylaştı. Yaşadıklarımızın en net özetidir aslında o not. Bütün hisleri aynı anda yaşıyoruz.” Olarak ifade etmektedir.

Görsel 2. 29 numaralı aileye ait 18 Mart gösteri paylaşımı

Öğretmen tarafından yazılmış olan yazıdan da Malatya’da hatırı sayılabilecek oranda özengen eğitim almakta olan öğrenci varlığından söz etmek mümkündür. Yazının duygusal yönü ele alınacak olunursa, Öğretmen, Öğrencilerine duyduğu özlemi, sevinci gururu ve acıyı aynı anda yaşadığını ifade etmiş ve bu süreçteki başarının önemine vurgu yapmıştır. Nottan anlaşılacağı üzere sadece öğrencilerin psiko-sosyal yönden olumsuz etkilenmediğini, öğretmenlerinde yaşanan süreçten olumsuz olarak etkilenmiş olduğu çıkarılabilmektedir

33, 35, 36, 39, 40, 41, 44, ve 46 numaralı aileler de çocuklarının 23 Nisan gösterilerinde sahnede piyano çaldıklarını belirtmiştir. Aileler çocuklarına aldıkları özengen piyano eğitimi sayesinde yaşatlarından bir farkı olduğunu, yeni yaşamakta oldukları çevreye kendilerini kabul ettirebilmenin anahtarı olarak piyanoyu göstermiş olduğu, çocuklarının kendilerini sevdirebilmesinde ve kanıtlayabilmesinde önemli bir durum olduğunu ifade etmişlerdir.

47 numaralı aile Doğu algısı sebebiyle çocuklarının misafir öğrenci olarak nakil olduğu okulda piyano çalabildiğine inanılmamış olduğunu ve performans sergileyene kadar akran zorbalığına dahi maruz kalmış olduğunu şu sözlerle ifade etmektedir; “Oğlumuzu Malatya’da gönderdiğimiz okulun gittiğimiz ildeki şubesine nakil aldığımızda neredeyse bir ay okula alışamadı. Özellikle müzik dersinin olduğu bir gün sonu ağlamaklı halde çocuğu okuldan alınca, oğlum ne oldu diye sordum. Bana verdiği cevap “öğretmenim piyano çaldığıma inanmadı” oldu. Öğretmen ile daha sonra özel olarak okula giderek görüşme yaptım. Yaklaşık olarak bir senedir haftalık iki saat piyano dersi aldığımızı ve günlük 45 dakika gözetimimizde pratik yaptığımızdan söz ettim. Lütfen, müzik sınıfınızda piyanonuz var, oğlumu dinlemeyecekseniz bile teneffüslerde çalmasına müsaade edin dedim. Bir hafta sonrası okul müzik öğretmeninden telefon aldım. Oğlumun çok yetenekli olduğu ve senelerce eğitim alan, devam eden öğrencilerinden dahi iyi olduğu övgülerini aldım. Malatya’da böyle bir eğitim nasıl olabileceğini ve şaşkınlığını ifade etti. Ben de şaşırmanın birisi de artık sizin öğrenciniz dedim. Telefon sonrası müzik öğretmenimiz sık sık pratik yapmasına imkan tanıdı. Oğlum 23 Nisan programında sahne aldı, birçok eser çaldı ve öğretmenine bir eserde eşlik yaptı. Bu gururu kelimelere dökmem...” (Aile 47, Kişisel görüşme, 03.05.2023).

Görsel 3. 47 numaralı aileye ait 23 Nisan 2023 okul kutlamasından bir kare

18, 19, 22, 30, 31, 34, 37, 38, 40, 42 ve 45 numaralı ailelerin çocuklarının misafir oldukları okullarda piyano bulunmaması, çocukların özgüven sorununu yaşaması ve sahne performansına hazır görmemesi, akran baskısının olumsuz yansımaları ve psiko-sosyal olarak yaşadıkları olumsuzları atlatamama sebeplerinin biri veya birkaçını ifade ederek, çocuklarının performans sergilemediklerini açıklamışlardır.

Örneğin 30 numaralı aile, Mersin’in bir ilçesinde aile büyüklerine ait olan yazlık eve yerleşmiş olduklarını, buradaki ilçedeki bir devlet okuluna piyano eğitimi alan iki çocuğunu kaydettirdiğini, okulda ve ilçede ulaşabilecekleri herhangi bir piyano bulunmaması sebebiyle hafif hasar durumuna sahip evlerine tekrar yerleşene kadar çocukların herhangi bir piyano eğitimi almayacağını ifade etmiştir. (Aile 30, Kişisel görüşme, 02.04.2023). 45 numaralı aile ise oğlunun misafir öğrenci olarak naklini aldıkları okulda piyano bulunması, okul müzik öğretmenin sıcak yaklaşımına karşın, piyano çalmayı reddettiğini ve kendi piyano öğretmeniyle ders yapmaya başlayana kadar piyano çalmayı reddettiğini ifade etmiştir. (Aile 45, Kişisel görüşme, 03.05.2023).

Araştırma süreci içerisinde geniş zaman dilimi içerisinde kişisel görüşmelerin yapılması ve yapılan görüşmelerin tören zaman dilimlerine denk gelmemesi nedeniyle 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16 numaralı ailelerin çocuklarının herhangi bir okul gösterisinde sahne alıp almadıkları tespit edilememiştir.

4. Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde elde edilmiş olan sonuç ve öneriler sıralanmaktadır;

Yaşanılan can ve mal kayıplarının haricinde enstrümanlarının kaybı ve ulaşım sorunu yaşamakta olan öğrencilerin psiko-sosyal durumları üzerinde olumsuz etkiler bırakabildiği saptanmaktadır.

Malatya ilinde özengen piyano eğitimi alan öğrencilerin büyük kesiminin evlerinin ağır ve orta hasarlı tespit edilmiş olduğu, enstrümanlarını ve diğer eşyalarını taşıma sürecinde belirsizlik yaşayan ailelerin durumunun öğrencilere de olumsuz bir psikolojide sirayet etmiş olduğu gözlemlenmektedir. Evi hafif hasarlı olan ailelerde ise sarsıntılar sebebiyle evlerine geri dönmelerindeki tedirginlik ve tadilat sürecinin beklenmesi de enstrümana ulaşım sorunu yaşayan öğrencilerin eğitimlerinin aksamasında bir mağduriyet olarak düşünülmektedir.

Özengen piyano eğitimi alan öğrencilerin Malatya'dan daha Batı illere göç etmesi, göç edilen bölgelerdeki olumsuz Doğu algısı sebebiyle birçok öğrencinin, misafir öğrenci olarak gittikleri okullarda piyano çalma becerilerini performans sergilemeden önce inandıramamış olduğu durumunu ortaya çıkarmaktadır. Bu durum öğrencilerin oryantasyon sürecinde aksamalar yaşamasına ve doğu illerinde özengen eğitim, çalgı eğitimi ve piyano eğitimi olmadığı gibi birçok yanlış algının varlığını gözler önüne sermiş olduğu düşünülmektedir.

Yaşanılmış olan deprem felaketi, piyano kaybı, maruz kalınan yanlış algılar, farklı şehirlere sığınma ve misafir öğrenci olarak giden özengen piyano eğitimi alan bazı öğrencilerin, kendilerini müzikle ifade edebilmelerinin bu süreç içerisinde ciddi oranda sekteye uğramış olduğu gözlemlenirken, bazı öğrencilerin ise tüm bu olumsuz koşullara rağmen kendilerini müzikle ifade etme yolunu seçmiş oldukları ve okul etkinliklerinde sahne alarak, duygu ve düşüncelerinin ifadesinde müzikten istifade edebildikleri, bu yolla yaşatları ve alışmaya çalışmakta oldukları yeni çevreye uyum yakalayabilmede önemli bir unsur olabildiği gözlemlenmektedir.

Çalgı bağış kampanyalarının sadece müzik bölümü öğrencileri ile sınırlı tutulmaması özengen müzik eğitimi almakta olan öğrencilerinde bu kampanyalara dahil edilmesi gerekliliği unutulmamalıdır.

Bu çalışma Malatya ili ve piyano çalgısı özelinde hazırlanmış olup, diğer araştırmacıların deprem bölgesindeki diğer müzisyen ve müzikal anlamda yaşanmakta olan durumların tespitinde yapacakları araştırmaların literatüre katkı sunabileceği düşünülmektedir.

Bu alan üzerine diğer araştırmacıların yapılabileceği çalışmalar, konu hakkında daha doyurucu bilgi ulaşımı sağlayabilmesinin yanı sıra bölgede yaşanan müzikal sorunların sonuca ulaşabilmesinde etkin bir rol oynayabileceği inancını kuvvetlendirmektedir.

Kaynakça

- Akbulut, E. (1999). Çalgı eğitiminde davranışların önemi, *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Sempozyumu*.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry and research design* (2nd Edition). Thousand Oaks: Sage Publications.
- Glesne, C. & Peshkin, A. (1992). *Becoming quality researchers*, An introduction, Longman.
- İmik, Ü. ve Dönmez, Y. E harfi. (2017). Özengen müzik eğitimi veren kurumlarda Türk müziği ilgisi, *İnönü Üniversitesi kültür ve sanat dergisi Cilt/Vol.3 Sayı/No.2 (2017) :114-128*.
- Kasapoğlu, A. ve Ecevit, M (2001). *Depremin sosyolojik araştırması*, Sosyoloji Derneği Yayınları.
- Nabil, K. ve Anastasia L-S. (2004). Residential Assistance and recovery following the northridge earthquake, *Urban Studies, Vol:41, No:3, p.533-562*.
- Sevimli, U. İ, (2009). Yazıhan (Malatya) Batısının Tektono-Stratigrafisi, *Doktora Tezi, Ç.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü, 159 s*.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi*, Evrensel Müzikevi.

Ürün, T. (2015). Karşılaştırmalı tonal ve makamsal dizi öğretiminin silahlı kuvvetler bando okulları öğrencilerinin bilişsel gelişimlerine etkisi, *Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Yakupoglu, K. (2016). Tarihimizde Deprem, *Arşiv Dünyası Dergisi, 1999: 15-16*.

Kişisel Görüşmeler

Aile 1, 10.03.2023.

Aile 2, 10.03.2023.

Aile 3, 10.03.2023.

Aile 4, 10.03.2023.

Aile 5, 10.03.2023.

Aile 6, 10.03.2023.

Aile 7, 10.03.2023.

Aile 8, 16.03.2023.

Aile 9, 16.03.2023.

Aile 10, 16.03.2023.

Aile 11, 16.03.2023.

Aile 12, 16.03.2023.

Aile 13, 20.03.2023.

Aile 14, 20.03.2023.

Aile 15, 20.03.2023.

Aile 16, 20.03.2023.

Aile 17, 22.03.2023.

Aile 18, 22.03.2023.

Aile 19, 28.03.2023.

Aile 20, 28.03.2023.

Aile 21, 28.03.2023.

Aile 22, 28.03.2023.

Aile 23, 30.03.2023.

Aile 24, 30.03.2023.

Aile 25, 30.03.2023.

Aile 26, 30.03.2023.

Aile 27, 30.03.2023.

Aile 28, 30.03.2023.

Aile 29, 02.04.2023.

Aile 30, 02.04.2023.

Aile 31, 02.04.2023.

Aile 32, 23.04.2023.

Aile 33, 25.04.2023.

Aile 34, 25.04.2023.

Aile 36, 25.04.2023.

Aile 37, 25.04.2023.

Aile 38, 26.04.2023.

Aile 39, 26.04.2023.

Aile 40, 26.04.2023.

Aile 41, 26.04.2023.

Aile 42, 26.04.2023.

Aile 43, 03.05.2023.

Aile 44, 03.05.2023.

Aile 45, 03.05.2023.

Aile 46, 03.05.2023.

Aile 47, 03.05.2023.

Aile 48, 03.05.2023.

Aile 49, 12.05.2023.

Aile 50, 12.05.2023.

Sanat
Vinsan